

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Rocznik Pedagogiczny 39/2016
PL ISSN 0137-9585

Z ŻALEM ŻEGNAMY¹

Prof. zw. dr hab. Kazimierz Denek

W wieku osiemdziesięciu czterech lat zmarł prof. Kazimierz Denek (12.11.1932–**4.02.2016**), wieloletni członek Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz aktywny członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. Był związany naukowo głównie z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, tu uzyskał tytuł doktora habilitowanego (1972) oraz profesora (1989), pełnił też funkcję kierownika Zakładu Dydaktyki Ogólnej (od 1975 roku). Został uhonorowany tytułem doktora *honoris causa* Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu (2003) oraz Instytutu Regionalnej Administracji i Ekonomiki w Kirowogradzie (Ukraina 2004). Był inicjatorem (od 1994 roku), organizatorem i przewodniczącym Komitetu Naukowego Tatrzańskich Sympozjów Naukowych „Edukacja Jutra”. Został odznaczony m.in. Krzyżami Kawalerskim i Oficerskim Orderu Polonia Restituta, Medalem Złotym za Długoletnią Służbę czy Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Jego dorobek obejmuje szerokie spektrum zagadnień z zakresu dydaktyki (ogólnej, szkoły wyższej i zawodowej). Był autorem niemal 1600 publikacji, w tym setek artykułów, recenzji, ekspertyz, a także ponad 70 monografii autorskich lub pod (współ)redakcją naukową, m.in.: *Pomiar efektywności kształcenia w szkole wyższej* (1980), *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna* (2009, 2011), *Edukacja jutra. Drogowskazy – Aksjologia – Osobowość* (2015).

Prof. zw. dr hab. Eugenia Anna Wesołowska

Emerytowana profesor Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, znacząca andragog, Eugenia Anna Wesołowska (ur. 8 listopada 1929) zmarła **8 marca 2016 roku**. W latach 1973–1990 pracowała w Ministerstwie Oświaty i Wychowania, następnie związała się z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Stopień doktora habilitowanego otrzymała w 1991 roku, a profesora w 1996 roku. Kierowała Zakładem Edukacji Ustawicznej i Pedagogiki Porównawczej UMK. Pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Zespołu Pedagogiki Dorosłych przy KNP PAN. Współpracowała naukowo z ośrodkami zagranicznymi z Rosji, Węgier, Czech, Niemiec czy Francji. W działalności naukowo-badawczej koncentrowała

¹ Na podstawie Biuletynów Informacyjnych KNP PAN: numery od 115Z (07.11.2015 r.) do 168Z (17.12.2016 r.) oraz informacji zawartych na witrynie <http://sliwerski-pedagog.blogspot.com>.

się na zagadnieniach z zakresu pedeutologii, pedagogiki pokoju, edukacji dorosłych oraz pedagogiki porównawczej. Jej dorobek obejmuje ponad 130 artykułów, 21 prac zbiorowych pod redakcją oraz 12 książek, m.in. *Problemy dydaktyczne i wychowawcze w szkołach dla pracujących* (1985), *Edukacja dorosłych w erze globalizmu – materiały IV Zjazdu PTP Sekcja II* (2002).

Prof. zw. dr hab. Henryk Machel

Kilka miesięcy po jubileuszu swoich siedemdziesiątych piątych urodzin zmarł przedstawiciel pedagogiki resocjalizacyjnej prof. Henryk Machel (5.08.1940–13.04.2016). Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2001 roku, tytuł profesora w 2008 roku. Sprawował funkcję Dziekana Wydziału Nauk Społecznych (2002–2008, dwie kadencje), członka Senatu Uniwersytetu Gdańskiego; a od 1994 roku kierował w jego ramach Pracownią (od 2002 roku – Zakładem) Patologii Społecznej i Resocjalizacji. Ponadto w latach 2010–2016 piastował stanowisko wiceprzewodniczącego Zespołu Pedagogiki Resocjalizacyjnej przy KNP PAN oraz był wiceprzewodniczącym Rady Naukowej Półrocznika „Resocjalizacja Polska”. W polu zainteresowań naukowych Profesora znajdowała się głównie pedagogika resocjalizacyjna. Jako najważniejsze pozycje książkowe jego autorstwa można wymienić m.in.: *Deprawacja młodocianych a zakład pracy* (1977), *Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej* (1994) czy też *Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna* (2003), za którą otrzymał Indywidualną Nagrodę Naukową Ministra Edukacji i Sportu.

Prof. zw. dr hab. Irena Obuchowska

17 kwietnia 2016 roku, w wieku osiemdziesięciu czterech lat zmarła prof. Irena Obuchowska (ur. 1932 roku), psycholog niezwykle zasłużona dla polskiej pedagogiki specjalnej. Całe życie naukowe była związana z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: uzyskała stopień doktora habilitowanego w 1975 roku, tytuł profesora psychologii w 1990 roku. Tworzyła jeden z pierwszych w Polsce kierunek studiów „pedagogika specjalna”, a w latach 1974–2002 kierowała Zakładem Psychopatologii Dziecka i Pedagogiki Specjalnej UAM (od 1994 przekształconym w Zakład Psychopatologii Dziecka na WSE UAM). Należała do redakcji kilku czasopism naukowych, m.in. „Psychiatrii i Psychologii Klinicznej Dzieci i Młodzieży”, „Chowanny”, „International Journal of Behavioral Development”. Była członkinią z wyboru licznych ciał naukowych (m.in. Komitetu Nauk Psychologicznych PAN, Nowojorskiej Akademii Nauk) oraz stowarzyszeń, a także laureatką licznych nagród i wyróżnień (m.in. Medalu Komisji Edukacji Narodowej, Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski). W jej dorobku dominują prace z zakresu psychologii klinicznej dzieci i młodzieży oraz pedagogiki specjalnej. Opublikowała blisko 200 prac naukowych, w tym 5 książek, 28 rozdziałów w monografiach oraz 160 artykułów (także w czasopismach zagranicznych). Jest też autorką licznych prac o charakterze popularnonaukowym (7 książek i ponad 400 felietonów). Przykła-

dowe publikacje książkowe: *Dynamika nerwic* (1983), *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie* (1999), *Nasze dzieci* (2008).

Prof. UAM dr hab. Eugeniusz Kameduła

6 grudnia 2016 roku zmarł prof. Eugeniusz Kameduła, emerytowany profesor Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Z tą uczelnią związany był przez całe życie naukowe: tu uzyskał stopień doktora habilitowanego (1989); pracował w Katedrze Pedagogiki (od 1962 roku), kierował Pracownią Krajoznawstwa i Turystyki Szkolnej UAM. Był aktywnym członkiem Zespołu Dydaktyki Ogólnej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN. Jego dorobek obejmuje przede wszystkim prace z zakresu dydaktyki oraz analizy zmian w systemie edukacji po reformie w 1999 roku. Najważniejsze publikacje: *Środki dydaktyczne w strukturalizacji wiedzy uczniów* (1989), *W kręgu edukacji, nauk pedagogicznych i krajoznawstwa* (2003, red. nauk z E. Piotrowskim oraz I. Kuźniakiem).